

Handreiking 'Opstarten met buurtsportcoaches en COVID-19'

Hoe kunnen buurtsportcoaches (Brede Regeling Combinatiefuncties) ondersteunen bij het opstarten van sport- en beweegactiviteiten voor jeugd in het onderwijs, bij sportclubs en in de buurt?

In 350 gemeenten zijn 5.800 buurtsportcoaches actief. Buurtsportcoaches, of functionarissen die onder een andere naam werken vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties, kunnen scholen en sportclubs ondersteunen bij het weer opstarten van sport- en beweegactiviteiten binnen de kaders van het RIVM. Daarnaast kan de buurtsportcoach in de openbare ruimte, bijvoorbeeld op pleintjes en in de parken, jeugd en jongeren adviseren en begeleiden bij sport- en beweegactiviteiten binnen de kaders van het RIVM. Hieronder staan diverse tips en mogelijkheden verder uitgewerkt. In de vorm van Q&A.

Q: Gemeenten hebben afspraken gemaakt met partijen over de inzet van buurtsportcoaches. Kan je hiervan afwijken in deze opstartfase en coronatijd?

Ja dit kan, in onderling overleg. Voor sommige buurtsportcoaches geldt bijvoorbeeld dat ze hun normale werkzaamheden nog niet uit kunnen voeren. Gemeenten kunnen in overleg met buurtsportcoaches, werkgevers en opdrachtnemers kijken hoe deze buurtsportcoaches een bijdrage kunnen leveren aan het opstarten van sport- en beweegactiviteiten in onderstaande settings (of aan andere activiteiten die wel mogen plaatsvinden).

Q: Wat kunnen buurtsportcoaches in algemene zin doen voor de gemeenten en jeugd?

Buurtsportcoaches zijn bij uitstek verbinders; ze hebben vaak een goed lokaal netwerk en beschikken over goede communicatiekanalen om bijvoorbeeld jeugd te bereiken via social media. Buurtsportcoaches staan bovendien vrij 'dicht' bij de doelgroep jeugd en jongeren en hebben een andere verstandhouding met hen dan hulpverleners, handhavers of leerkrachten. Buurtsportcoaches kunnen daarom via social media en op straat, op pleintjes en in (sport)parken jeugd en jongeren aanspreken op en tips geven over hun gedrag om bijvoorbeeld 1,5 meter afstand te houden. Ze kunnen als rolmodel, maar ook als vertrouwenspersoon worden ingezet.

Q: Wat kunnen buurtsportcoaches specifiek betekenen voor jeugd die in armoede of in een onveilige thuissituatie leeft?

Hieronder staan bij de verschillende settings ook tips en mogelijkheden die specifiek betrekking hebben op de inzet van buurtsportcoaches voor deze kwetsbare jeugd. In algemene zin is het belangrijk dat gemeenten, buurtsportcoaches en sportorganisaties met scholen en jeugd- en jongerenwerk bespreken hoe ze deze groep willen bereiken en wellicht extra willen 'ontzorgen' in deze periode. Zodra de scholen opengaan, is dat uiteraard een logische manier om deze kinderen te bereiken. Uitgebreide tips en informatie over deze doelgroep, de betekenis van sport en bewegen voor hen en de intersectorale samenwerking die hiervoor nodig is vind je op allesoversport.nl.

Buurtsportcoaches van Team Sportservice hebben de afgelopen lockdown periode Meedoen tasjes met o.a. sport- en spelmateriaal uitgereikt aan kinderen in gezinnen die weinig te besteden hebben. [Op hun website lees je meer](#) over dit initiatief dat in

samenwerking met lokale fondsen, een speelgoedwinkel, wijkorganisaties en JOGG is opgestart en gefinancierd.

Q: Wat kunnen de buurtsportcoaches betekenen op scholen en op schoolpleinen voor jeugd tot en met 12 jaar? (ook speciaal onderwijs)

- Veel buurtsportcoaches zijn tevens vakleerkracht. Zij zullen ingezet worden om leerlingen veilig, en met de nodige afstand, buiten te laten bewegen. Op het schoolplein of op een veldje, plein of bij een buitensportaccommodatie in de buurt.
- Buurtsportcoaches kunnen leerkrachten op allerlei manieren ondersteunen door kinderen buiten op te vangen en te laten bewegen of door jonge leerlingen te begeleiden naar binnen (als ouders niet bij de ingang mogen komen). Ze kunnen leerkrachten adviseren over bewegend leren in de buitenruimte ([tips en filmpjes onderaan dit artikel](#)).
- Er zijn in deze coronatijd door buurtsportcoaches lespakketten ontwikkeld, die ingezet kunnen worden in het onderwijs. Deze lespakketten ondersteunen het gym- en bewegingsonderwijs en bieden mogelijkheden binnen de maatregelen. Dit kan zowel online als op de scholen of sportaccommodaties op een verantwoorde manier. Initiatieven hierover zijn te vinden op [allesoversport.nl](#), [sportindebuurt.nl](#) en de social media accounts van Wij Buurtsportcoaches.
- Buurtsportcoaches kunnen na- of tussenschools sport- en beweegaanbod voor leerlingen verzorgen, waarbij leerlingen die geen veilige thuissituatie hebben, in armoede leven of ouders hebben met een vitaal beroep eventueel voorrang kunnen krijgen. Gemeenten en scholen kunnen dit onderling afspreken.
- Buurtsportcoaches kunnen helpen met het opstellen van een beweegplan in en om school, met tips en adviezen over de inrichting van het plein en het gebruik van sport- en spelmaterialen. Maar ook over het indelen van het schoolplein in vakken of het maken van roosters, zodat groepen gescheiden buiten spelen.

Q: Wat kan de buurtsportcoach betekenen in de buurt/openbare ruimte?

- De buurtsportcoach kan jeugd en (hang)jongeren in parken, op skateplekken, beweegpleinen (bijv. Cruijff/Krajicek velden), maar ook op andere plekken in de openbare buitenruimte begeleiden en tips geven. Zo blijven ook jongeren op een veilige manier in beweging, kunnen ze vrienden ontmoeten en hun energie op een positieve manier kwijt. Denk aan aanbieden van of uitleg geven over sportactiviteiten en spellen die uitgevoerd kunnen worden met 1,5 meter afstand.
- Buurtsportcoaches kunnen jongeren vanaf 12 jaar aanspreken als ze te weinig afstand houden. Buurtsportcoaches kunnen als rolmodel ingezet worden; zij hebben vaak een andere relatie met (hang)jongeren dan hulpverleners of leerkrachten. Maak hier gebruik van, maar stem wel af met jongerenwerkers en handhavers. In het [artikel over samenwerking tussen buurtsportcoaches, cultuurcoaches en jongerenwerk in Leidschendam-Voorburg](#) lees je hoe buurtsportcoaches en jongerenwerkers samenwerken op de Krajicek Playgrounds.
- Buurtsportcoaches hebben ook een signalerende rol en kunnen (in deze coronatijd) als vertrouwenspersoon ingezet worden. Ze zien kinderen op straat, op pleinen, op en rondom school en sportparken. Zij signaleren problematieken onder de jeugd zoals eenzaamheid of huiselijk geweld en kindermishandeling. Buurtsportcoaches kunnen met kinderen en jongeren praten, maar zijn uiteraard geen hulpverlener. Dat is juist hun kracht! Ze dienen twijfels of signalen door te geven aan scholen of aan het sociaal (wijk)team.

Q: Wat kunnen buurtsportcoaches betekenen voor de sportclubs?

- Buurtsportcoaches leveren extra handjes op en rond het sportpark in overleg met de gemeente en de verenigingen.

- Buurtsportcoaches kunnen activiteiten specifiek voor jeugd en jongeren organiseren en begeleiden op de sportaccommodaties, binnen de kaders van het RIVM. Ook kinderen die geen lid zijn van de vereniging kunnen hieraan deelnemen. Buurtsportcoaches kunnen hen proactief 'werven' via scholen, jeugd- en jongerenwerk of door outreachend werken op pleintjes en in de straten van (achterstands)wijken.
- Buurtsportcoaches kunnen de jeugdtrainers ondersteunen en kunnen toezicht houden om ervoor te zorgen dat de activiteiten op een goede en veilige manier plaatsvinden. Bijvoorbeeld door velden te splitsen of groepen/teams te splitsen, zodat de activiteiten in kleinere groepen aangeboden kunnen worden.
- Buurtsportcoaches kunnen trainers en verenigingen adviseren over het veilig opstarten en inrichten van de trainingen, rekening houdend met het feit dat (sommige) kinderen een tijd lang niet of nauwelijks hebben gesport of bewogen. [Denk aan het opstellen van trainingsschema's of tips over het opbouwen van trainingen.](#)
- De buurtsportcoach kan verenigingen ondersteunen met het aanbieden van online (sporttechnische) activiteiten voor thuis. In de afgelopen periode zijn veel online lespakketten en filmpjes met oefeningen en challenges ontwikkeld. Goede voorbeelden zijn beschikbaar via links onderaan deze pagina. Maak daar gebruik van!
- Buurtsportcoaches kunnen verenigingen ondersteunen bij het binden en behouden van hun huidige leden in een tijd waarin het aanbod (tijdelijk) aangepast is. Praktische tips en tools zijn te vinden in [dit artikel over binden en behouden van jongeren.](#)
- Buurtsportcoaches kunnen, in overleg met de gemeente en sportaanbieders, zorgen voor een zo efficiënt mogelijk gebruik van de buiten sportaccommodaties. Betrek hier ook de binnensportverenigingen en andere (commerciële) sport- en beweegaanbieders bij, zodat ook kinderen die andere sporten beoefenen de kans krijgen om weer te beginnen.
- Eventueel kunnen eindexamenkandidaten (vaak ook lid van een vereniging) of studenten van sport- en beweegopleidingen in de omgeving hierbij ingezet worden als vrijwilliger, onder coördinatie/toezicht van de buurtsportcoach. Buurtsportcoaches of lokale/provinciale sportorganisaties hebben vaak contacten en samenwerkingsafspraken (m.b.t. stagiaires) met sportopleidingen in de omgeving.

Q: Bij verschuiving van taken, hoe zorgen we ervoor dat buurtsportcoaches over het juiste instrumentarium en de juiste informatie beschikken om deze taken te verrichten? En waar kan ik goede voorbeelden vinden over andere inzet?

Goede voorbeelden en informatie is te vinden via de communicatiekanalen van Kenniscentrum Sport en Bewegen (www.allesoversport.nl), Vereniging Sport en Gemeenten (www.sportindebuurt.nl) en via de social media accounts van [Wij Buurtsportcoaches](#) (#BSCcorona).